

Przegląd poleceń GNU Emacsa

(dla wersji 23)

Uruchamianie Emacsa

Aby uruchomić GNU Emacsa 23, napisz jego nazwę: `emacs`

Aby wczytać plik do edycji, patrz rozdział **Pliki** poniżej.

Opuszczanie Emacsa

tymczasowe zatrzymanie Emacsa	C-z
zakończenie sesji z Emacsem	C-x C-c

Pliki

wczytaj plik do Emacsa	C-x C-f
zapisz plik na dysk	C-x C-s
zapisz wszystkie pliki	C-x s
wstaw zawartość innego pliku do bufora	C-x i
zamień plik w buforze na inny	C-x C-v
zapisz bufor do pliku z podaniem nazwy	C-x C-w
kontrola wersji pliku 'checkin/checkout'	C-x C-q

Uzyskiwanie pomocy

Napisz C-h (lub F1) i postępuj według dalszych instrukcji. Jeśli jesteś początkującym użytkownikiem, napisz C-u C-h t **Polish** aby wywołać **samouczek** Emacsa po polsku.

usuń okno pomocy	C-x 1
przełącz okno pomocy	C-M-v
apropos: pokaż polecenia zgodne z napisem	C-h a
pokaż funkcję uruchamianą przez klawisz	C-h c
opisz funkcję	C-h f
pokaż informację odnoszącą się do trybu	C-h m

Usuwanie błędów

przerwij częściowo napisane lub wykonywane polecenie	C-g
odzyskaj plik zgubiony w wyniku załamania systemu	M-x recover-file
anuluj niechcianą zmianę	C-x u lub C-_
wczytaj plik wg aktualnej zawartości na dysku	M-x revert-buffer
uporządkuj zaśmiecony ekran	C-l

Szukanie przyrostowe

szukaj wprzód/wstecz (C-f aby zakończyć)	C-s/C-r
szukaj wprzód tekstu zgodnego z wpisywanym wyrażeniem regularnym	C-M-s
szukaj wstecz tekstu zgodnego z wpisywanym wyrażeniem regularnym	C-M-r
wybierz poprzedni napis	M-p
wybierz następny napis	M-n
zakończ szukanie przyrostowe	RET
anuluj rezultat ostatniej poprawki	DEL
przerwij szukanie	C-g

Ponowne C-s/C-r powtarza szukanie wprzód/wstecz.

Przemieszczanie kursora

przemieść kursor	wstecz	wprzód
o znak	C-b	C-f
o słowo	M-b	M-f
o linię wyżej/niżej	C-p	C-n
na początek/koniec linii	C-a	C-e
o zdanie	M-a	M-e
o akapit	M-{	M-}
o stronę	C-x [	C-x]
o s-wyrażenie	C-M-b	C-M-f
na początek/koniec funkcji	C-M-a	C-M-e
na początek/koniec bufora	M-<	M->
przełącz do następnego ekranu	C-v	
przełącz do poprzedniego ekranu	M-v	
przełącz w lewo	C-x <	
przełącz w prawo	C-x >	
umieść linię z kursorem na środku ekranu	C-u	C-l

Kasowanie i usuwanie

obiekt do skasowania	wstecz	wprzód
znak (usuń, nie kasuj)	DEL	C-d
słowo	M-DEL	M-d
linia (od kursora do końca)	M-0 C-k	C-k
zdanie	C-x DEL	M-k
s-wyrażenie	M-- C-M-k	C-M-k
kasuj obszar		C-w
wstaw obszar do 'kill ring'		M-w
kasuj wszystko aż do wystąpienia <i>char</i>		M-z <i>char</i>
wstaw ostatnio skasowany obiekt		C-y
zamień wstawiony obiekt z uprzednio skasowanym		M-y

Zaznaczanie

wstaw znacznik w pozycji kursora	C-@ or C-SPC
zamień pozycje kursora i znacznika	C-x C-x
zaznacz słowo po <i>arg</i> słów	M-@
zaznacz akapit	M-h
zaznacz stronę	C-x C-p
zaznacz s-wyrażenie	C-M-@
zaznacz funkcję	C-M-h
zaznacz cały bufor	C-x h

Zamiana z zapytaniem

zamiana tekstu w trybie interakcyjnym	M-%
z użyciem wyrażeń regularnych	C-M-%

Odpowiedzi w interakcyjnym trybie zamiany:

zamień i wyszukaj następny tekst	SPC
zamień nie przemieszczając kursora	,
nie zamieniaj i wyszukaj następny tekst	DEL
wyszukaj i zamień wszystkie pozostałe teksty	!
powrót do poprzedniej zamiany	~
zakończ zamianę interakcyjną	RET
wejdź do trybu rekursywnej edycji (C-M-c aby zakończyć)	C-r

Wiele okien

Drugie z poleceń dotyczy „innej ramki”

usuń pozostałe okna	C-x 1
podziel okno (jedno nad drugim)	C-x 2 C-x 5 2
usuń okno	C-x 0 C-x 5 0
podziel okno (jedno obok drugiego)	C-x 3
przewijaj w innym oknie	C-M-v
przenieś kursor do innego okna	C-x o C-x 5 o
wybierz bufor w innym oknie	C-x 4 b C-x 5 b
pokaż bufor w innym oknie	C-x 4 C-o C-x 5 C-o
znajdź plik i pokaż go w innym oknie	C-x 4 f C-x 5 f
jak wyżej, tylko w trybie do czytania	C-x 4 r C-x 5 r
uruchom 'Dired' w innym oknie	C-x 4 d C-x 5 d
znajdź definicję w innym oknie	C-x 4 . C-x 5 .
powiększ okno w pionie	C-x ^
zmniejsz okno w poziomie	C-x {
poszerz okno	C-x }

Formatowanie

wetnij bieżącą linię (zależne od trybu)	TAB
wetnij obszar (zależne od trybu)	C-M-\
wetnij s-wyrażenie (zależne od trybu)	C-M-q
wetnij obszar o <i>arg</i> kolumn	C-x TAB
wstaw nową linię za kursorem	C-o
przesuń część linii za kursorem w dół	C-M-o
usuń puste linie wokół kursora	C-x C-o
połącz linię z poprzednią (z <i>arg</i> – z następną)	M-^
usuń odstępy dookoła kursora	M-\
pozostaw dokładnie jedną spację w pozycji kursora	M-SPC
wypełnij akapit	M-q
ustaw numer kolumny dla trybu wypełniania	C-x f
ustaw przedrostek dla każdego nowego wiersza	C-x .
ustaw czcionkę	M-g

Zamiana wielkości liter

zamień w słowie litery małe na duże	M-u
zamień w słowie litery duże na małe	M-l
zamień pierwszą literę w słowie na dużą	M-c
zamień w obszarze litery małe na duże	C-x C-u
zamień w obszarze litery duże na małe	C-x C-l

Minibufor

uzupełnij tekst o tyle o ile jest to możliwe	TAB
uzupełnij o jedno słowo	SPC
uzupełnij i wykonaj	RET
pokaż możliwe uzupełnienia	?
przywołaj uprzednio wprowadzony tekst do minibufora	M-p
przywołaj następny tekst z 'kill ring' do minibufora	M-n
wyszukuj wstecz poprzez historię wprowadzeń	M-r
wyszukuj wprzód poprzez historię wprowadzeń	M-s
przerwij wykonywane polecenie	C-g
Napisz C-x ESC ESC aby poprawiać i wykonać polecenie, które ostatnio używało minibufora. Napisz F10 aby uaktywnić menu w minibuforze.	

Przegląd poleceń GNU Emacsa

Bufory

wybierz inny bufor	C-x b
pokaż spis wszystkich buforów	C-x C-b
skasuj bufor	C-x k

Przestawianie

przestaw znaki	C-t
przestaw słowa	M-t
przestaw linie	C-x C-t
przestaw s-wyrażenia	C-M-t

Tags

znajdź określenie (definicję)	M-.
znajdź następne wystąpienie definicji	C-u M-.
podaj nowy plik TAGS	M-x visit-tags-table

wyszukiwanie tekstu zgodnego z podanym wyrażeniem regularnym we wszystkich plikach wymienionych w TAGS	M-x tags-search
zamiana z zapytaniem we wszystkich plikach wymienionych w TAGS	M-x tags-query-replace
kontynuuj wyszukiwanie lub zamianę z zapytaniem w plikach wymienionych w TAGS	M-,

Powłoki

wykonaj polecenie powłoki	M-!
wykonaj polecenie powłoki na obszarze filtruj obszar poprzez polecenie powłoki	M-
uruchom powłokę w oknie *shell*	C-u M- M-x shell

Prostokąty

zapisz prostokąt do rejestru	C-x r r
skasuj prostokąt	C-x r k
wklej prostokąt	C-x r y
wstaw pusty prostokąt przesuując tekst w prawo	C-x r o
wyczyść prostokąt	C-x r c
wstaw napis na początku każdej linii	C-x r t

Skróty

dodaj skrót globalnie	C-x a g
dodaj skrót lokalny dla trybu	C-x a l
dodaj rozwinięcie globalne dla skrótu	C-x a i g
dodaj rozwinięcie lokalne dla trybu dla skrótu	C-x a i l
rozwiń teraz skrót	C-x a e
uzupełnij dynamicznie poprzednie słowo	M-/

Wyrażenia regularne

dowolny znak za wyjątkiem znaku nowej linii	.	(kropka)
zero lub więcej powtórzeń	*	
jedno lub więcej powtórzeń	+	
zero lub jedno powtórzenie	?	
traktuj dosłownie następny znak (nawet jeśli znak ma specjalne znaczenie) <i>c</i>	\c	
alternatywa ('lub')		
grupowanie	\(... \)	
tekst <i>n</i> -tej grupy	\n	
na początku lub końcu słowa	\b	
nie na początku i nie na końcu słowa	\B	

obiekt do porównania	początek	koniec
linia	^	\$
słowo	\<	\>
bufor	\'	\'

kategoria znaków	porównaj z	pozostałymi
podany zbiór znaków	[...]	[^ ...]
znak kategorii składniowej 'słowo'	\w	\W
znak kategorii składniowej <i>c</i>	\sc	\Sc

Międzynarodowe zestawy znaków

ustal główny język	M-x set-language-environment
wypisz wszystkie metody wprowadzania znaków	M-x list-input-methods
włącz/wyłącz metodę wprowadzania znaków	C-\
ustal system kodowania dla następnego polecenia	C-x RET c
wypisz wszystkie systemy kodowania	M-x list-coding-systems
wybierz preferowany system kodowania	M-x prefer-coding-system
wybierz metodę wprowadzania znaków	C-x RET C-\

Po wybraniu metody wprowadzania znaków `polish-slash`, każdą z liter `ąęćńóśźż`/ uzyskamy pisząc ciach `'/` i odpowiedni znak z `acelnoszxz/`.

Rejestry

zapisz obszar do rejestru	C-x r s
wstaw zawartość rejestru do bufora	C-x r i
zapisz pozycję kursora w rejestrze	C-x r SPC
przenieść kursor do pozycji zapisanej w rejestrze	C-x r j

Makropolecenia

zaczynij definicję makropolecenia	C-x (
zakończ definicję makropolecenia	C-x)
wykonaj ostatnio zdefiniowane makropolecenie	C-x e
dopisz do definicji ostatniego makropolecenia	C-u C-x (
nazwij ostatnie makropolecenie	M-x name-last-kbd-macro
wpisz do bufora nazwane makro Lispowe	M-x insert-kbd-macro

Info

wejdź w tryb czytania dokumentacji Info C-h i
wyszukaj podaną funkcję lub zmienną w Info C-h S

Poruszanie się w obrębie węzła Info:

przełącz do przodu SPC
przełącz do tyłu DEL
na początek węzła . (kropka)

Poruszanie się pomiędzy węzłami:

następny węzeł n
poprzedni węzeł p
przenieś się wyżej u
wybierz pozycję z menu, podając jej nazwę m
wybierz n-tą pozycję z menu podając liczbę (1-9) n
sprawdź odsyłacz (powrót z 1) f
powrót do ostatnio przeglądanej węzła l
powrót do skorowidza d
wybierz węzeł podając jego nazwę g

Pozostałe polecenia:

wywołaj **samouczek** Info h
wyszukaj zagadnienie w indeksach i
wyszukuj w węzłach tekst zgodny z podanym wyrażeniem regularnym s
zakończ Info q

Dired – edytor katalogów

wywołanie edytora katalogów C-x d
ustaw flagę 'D' (do usunięcia) na pliku d
ustaw flagę 'D' na plikach zapasowych ~
zdejmij flagę 'D' z pliku u
usuń pliki oznaczone flagą 'D' x
uaktualnij zawartość bufora g
wczytaj plik wskazywany przez kursor do bufora f
przełącz między porządkiem alfabetycznym a porządkiem według daty i czasu powstania pliku s
wybierz z bieżącego katalogu i jego podkatalogów wszystkie pliki, które zawierają tekst zgodny z podanym wyrażeniem regularnym M-x find-grep-dired

Polecenia dotyczące języka Emacs Lisp

oblicz **s-wyrażenie** przed kursorem C-x C-e
oblicz aktywną **defun** C-M-x
oblicz s-wyrażenia w **obszarze** M-x eval-region
wczytaj **s-wyrażenie** i oblicz je w minibuforze M-:
wczytaj bibliotekę z katalogu systemowego M-x load-library

Proste modyfikacje

modyfikowanie wartości zmiennych i czcionek M-x customize

Przykłady przypisania klawisza funkcji Emacs Lispu z wykorzystaniem notacji "... " i notacji [...]:

```
(global-set-key "\C-cg" 'goto-line)
(global-set-key "\M-#" 'query-replace-regexp)
(global-set-key [?\C-c ?g] 'goto-line)
(global-set-key [?\M-#] 'query-replace-regexp)
```

Tworzenie nowych poleceń

```
(defun nazwa-funkcji (argumenty)
  "dokumentacja"
  (interactive "wzorzec")
  treść funkcji)
```

Przykład:

```
(defun this-line-to-top-of-window (line)
  "Przeviń linię z kursorem do pierwszej linii okna.
Z ARG, przewiń do linii ARG."
  (interactive "P")
  (recenter (if (null line)
                0
                (prefix-numeric-value line))))
```

W funkcji *interactive wzorzec* opisuje, jak będą czytane argumenty w trybie interakcyjnym. Szczegółowy opis uzyskasz przez wywołanie C-h f *interactive*.

Copyright © 2010 Free Software Foundation, Inc.
dla GNU Emacs 23
projekt Stephen Gildea
tłumaczenie Wlodek Bzyl

Permission is granted to make and distribute copies of this card provided the copyright notice and this permission notice are preserved on all copies.

For copies of the GNU Emacs manual, see:

<http://www.gnu.org/software/emacs/#Manuals>